

60/15.01.02/2024

Pieksämäen kaupunki
Maankäyttö
PL 125, 76101 Pieksämäki
kirjaamo@pieksamaki.fi

Lausuntopyyntö 11.2.2025

Lausunto Lamustenmäen tuulivoimapuiston yleiskaava, Pieksämäki kaavaluonnos

Pieksämäen kaupunki on asettanut nähtäville Lamustenmäen tuulivoimapuiston yleiskaava luonnoksen, jonka tavoitteena on mahdollistaa suunnittelualueelle enintään 5 tuulivoimalan rakentaminen. Kaavaehdotus mahdollistaisi kokonaiskorkeudeltaan enimmillään 250 metrin voimaloiden rakentamisen.

Suunnittelualue sijaitsee 15 kilometriä Pieksämäen keskustajamasta lounaaseen, rajautuen Luode-Luokki ja Loukee väliselle alueelle. Suunnittelualueen koko on noin 570 hehtaaria.

Lamustenmäen yleiskaava-alue koostuu pääosin tavanomaisista talousmetsistä, joissa hallitsevat kuivahkot tai lievästi tuoreet mäntyvaltaiset kankaat. Puusto vaihtelee nuorista taimikoista varttuneisiin metsiin, mutta lehtipuuston, lahoppuun ja pensaskerroksen määrä on vähäinen. Alueella sijaitsee kolme lampea (Luode-Luokki, Miilulampi, Pasko-Loukee) sekä Rutakonjoki. Kaava-alue ei sisällä pohjavesialueita. Alueella ei ole asuin- tai lomarakennuksia, ja se on kokonaan metsätalouskäytössä. Tieverkostoon kuuluu yksityisteitä, kuten Hynnälänniementie. Alueen poikki kulkee kaksi Fingridin voimajohtoa (400 kV ja 110 kV) sekä Niinimäen tuulivoimahankkeen 110 kV liityntäjohto.

Yleiskaava laaditaan siten, että sitä on mahdollista käyttää tuulivoimaloiden rakennuslupien perusteena alueidenkäyttölain 77a §:n mukaisesti. Yleiskaava laaditaan oikeusvaikutteisena ja sen hyväksyy Pieksämäen kaupungin valtuusto.

Suunnittelualueelle on laadittu useita selvityksiä eri osa-alueilta, joiden keskeiset tulokset esitetään kaavaselostuksessa. Näihin selvityksiin kuuluvat muun muassa Lamustenmäen arkeologinen inventointi, luontoselvitykset, suurpetoselvitys, Natura-arvioinnin tarpeen selvitys, luontovaikutusarviointi sekä maisemaselvitys. Liikenteen saavutettavuus ja sosiaalisten vaikutusten arviointi, meluselvitys, välkeselvitys sekä näkemäalueanalyysi. Lamustenmäelle on myös tehty havainnekuvia, jotka tukevat edellä mainittuja selvityksiä ja esittävät alueen tilan ja mahdolliset vaikutukset.

Lamustenmäen kaava-alueella ei sijaitse luonnonsuojelualueita tai Natura 2000 -alueita. Sen sijaan noin 30 kilometrin säteellä hankkeesta on yhteensä 16 Natura-alueita, joista kolme sijoittuu lähivaikutusalueelle eli alle 10 kilometrin päähän

hankealueesta. Nämä kolme aluetta ovat suojeluarvoiltaan pääasiassa soidensuojeluohjelmaan kuuluvia kohteita. Iso-Kylmä on suojeltu yksityisenä luonnonsuojelualueena, Paltasuo koostuu sekä yksityisistä että valtion omistamista soista, ja Suurenaukeansuo–Isosuo–Pohjalampi sisältää myös valtakunnallisen lintuvesiohjelman kohteena olevan alueen. Jälkimmäinen on lisäksi ehdotettu osaksi mahdollisesti perustettavaa Naarajoen kansallispuistoa.

Natura-alueiden lisäksi hankealueen lähivaikutusalueella sijaitsee seitsemän yksityistä luonnonsuojelualueutta, kaksi valtion omistamaa luonnonsuojelualueutta sekä yksi muu valtion suojelualue. Etelä-Savon maakuntakaavayhdistelmässä on näiden lisäksi osoitettu myös maa- ja metsätalousvaltaisia alueita, joilla on erityisiä ympäristöarvoja (MY-alueet).

Lamustenmäen tuulivoimapuiston kaavoitusprosessin yhteydessä on tarkasteltu hankkeen vaikutuksia erityisesti luonnon, maiseman ja rakennetun kulttuurin erityisarvoihin, ympäröivään muuhun maankäyttöön ja näiden keskinäisiin vuorovaikutussuhteisiin. Myös sosiaaliset vaikutukset on arvioitu. Lamustenmäen hankealueen läheisyydessä sijaitsee yksi tarkasteltava Natura-alue, Iso-Kylmä (SAC/SPA FI0500053). Kohteelle on tehty Natura-arvioinnin tarpeen selvitys.

Tuulivoimahankkeesta ei ole tehty YVA-lain mukaista ympäristövaikutusten arviointia. Merkittävien tuulivoimahankkeiden ympäristövaikutukset arvioidaan YVA-lain mukaisessa ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä. Valtioneuvosto on lisännyt 14.4.2011 YVA-asetuksen 6 §:n hankeluetteluun tuulivoimapuistot, joissa voimalaitosten määrä on vähintään 10 tai niiden yhteen laskettu kokonaisteho on vähintään 30 MW. Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) liitettä 1 on muutettu tuulivoiman osalta eduskunnan 12.12.2018 päätöksen mukaisesti seuraavasti: tuulipuiston kokonaisteho on säilytetty osana YVA-kynnystä, mutta raja on nostettu 45 megawattiin.

Pieksämäen Lamustenmäen suunniteltavassa tuulivoimahankkeessa suunnitellaan enintään viiden tuulivoimalan tuulivoimapuistoa. Toteutuessaan hankkeen kokonaisnimellisteho olisi noin 35 MW. Nyt suunniteltu hanke ei määrältään eikä kokonaisteholtaan edellytä em. YVA-lain mukaista arviointimenettelyä. Selostuksen mukaan alueella tai sen läheisyydessä ei ole sellaisia muitakaan tekijöitä tai ympäristöarvoja, että YVA-lain mukainen arviointimenettely olisi perusteltua.

Etelä-Savon ELY-keskus on antanut tarveharkinnastaan lausunnon 22.4.2024. Siinä todetaan, ettei Lamustenmäen tuulivoimahanke ELY-keskuksen käsityksen mukaan yhdessä seudun muiden vireillä olevien tuulivoimahankkeidenkaan kanssa rinnastu niin lähelle YVA-lain hankeluettelon hankkeita, että YVAL 3.1 §:n mukainen tarveharkintamenettely olisi tarpeen.

Tuulivoima-alueella on vireillä Pyhäjärven rantaosayleiskaava, jossa Luode-Luokki lammen rannalle on osoitettu kaksi rakennuspaikkaa. Kaavaselostuksen mukaan päällekkäisyydet vireillä olevan Pyhäjärven rantaosayleiskaavan kanssa huomioidaan Lamustenmäen tuulivoimapuiston kaavoituksen aikana.

Etelä-Savon voimassa olevat maakuntakaavat on asianmukaisesti tuotu esiin kaavaluonnoksessa. Maakuntavaltuusto hyväksyi 4.12.2024 Etelä-Savon 4. vaihemaakuntakaavan ja maakuntahallitus määräsi kaavan tulemaan voimaan tammikuussa 2025 Itä-Suomen hallinto-oikeuteen tehdystä valituksesta huolimatta. Voimaantulosta kuulutettiin 27.1.2025.

Maakuntaliiton lausunto

Etelä-Savon 4. vaihemaakuntakaavassa on osoitettu yhteensä 7 seudullisen kokoluokan tuulivoima-alueutta (vähintään 7 voimalan kokonaisuudet) osa-alueen

erityisominaisuutta osoittavalla merkinnällä tv1, tuulivoimaloiden alue. Lamustenmäen aluetta ei ole osoitettu seudullisesti merkittävänä tuulivoimatuotantoalueena. Maakuntakaava ei kuitenkaan ole esteenä toteuttaa alle 7 voimalan tuulivoimakokonaisuuksia ns. kaavan valkoiselle alueelle. Maakuntaliitolla ei ole huomautettavaa Lamustenmäen yleiskaavan luonnoksesta.

Etelä-Savon maakuntaliitto

Merja Olenius
vt. maakuntajohtaja

Päivi Rahikainen
aluesuunnitteluasiantuntija

Jakelu

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti maakuntaliiton asianhallintajärjestelmässä.